

Ráðhús Reykjavíkur
Joanna Marcinkowska
Ráðhúsi Reykjavíkur
101 Reykjavík

Svar SFS til Mannréttindaskrifstofu um stöðu mála vegna aðgerða stefnu Reykjavíkurborgar í málefnum innflytjenda, flóttafólks og umsækjanda um alþjóðlega vernd

Stefna Reykjavíkurborgar í málefnum innflytjenda, flóttafólks og umsækjanda um alþjóðlega vernd var samþykkt í borgarstjórn 10.apríl 2018. Mannréttindaskrifstofa fékk það verkefni að hafa reglubundið eftirlit með framkvæmd aðgerðaráætlunar í innflytjendamálum.

Skóla- og frístundasvið ber ábyrgð á framkvæmdum nokkurra aðgerða í stefnunni. Þær aðgerðir eru eftirfarandi:

III. REYKJAVÍKURBORG SEM MIÐSTÖÐ ÞJÓNUSTU

III.13. Þjóða skal upp á markvissa fræðslu innan leik- og grunnskóla fyrir foreldra skólabarna með annað móðurmál en íslensku. Námskeiðin verði nýtt til fræðslu um skólastarfið, samvinnu skóla og foreldra og mikilvægi tvítýngis.

Tímasetning: 2018

Ábyrgð: Skóla- og frístundasvið

Kostnaður: Innan ramma. Er hluti af stefnumótun SFS Heimurinn er hér.

Svar:

Á starfsvetrinum 2017 – 2018 tók SFS (skóla- og frístundasvið), í samstarfi við SAMFOK (samtök foreldra grunnskólabarna) og Móðurmál – samtök um tvítýngi, þátt í verkefninu [Allir með](#) : *Tölum saman um skólamenningu á Íslandi* . Haldið var málþing fyrir skólaforeldra á 10 mismunandi tungumálum og eru upptökurnar ásamt upplýsingum á vefsíðu SAMFOK opnar öllum. Verið er að nýta efni fundanna til frekari stefnumótunar.

Eitt af meginmarkmiðum brúarsmiða Miðju máls og læsis er að styðja og fræða foreldra barna sem hafa íslensku sem annað tungumál. Brúarsmiðir hafa staðið fyrir hópfræðslu og einstaklingsráðgjöf fyrir foreldra í samstarfi við leik- og grunnskóla í hverfum borgarinnar. Markmið fræðslunnar er að kynna fyrir þeim skólastarf, hlutverk skólaforeldra og samvinnu foreldra við skólann og/eða frístundastarfið. Að auki eru brúarsmiðir með fasta viðtalstíma fyrir foreldra alla föstudagsmorgna og halda úti samskiptasíðum á pólsku, filipínsku og ensku.

III.14. Þróuð verði sérstök móttökuáætlun og úrræði fyrir þau börn umsækjenda um

alþjóðlega vernd sem líklegt er að muni vera skamman tíma í skóla hérlandis. Þegar samið er við ríkið um þjónustu við hópinn skal tryggt að börnin fái menntunarræði innan fjögurra vikna frá komu til landsins.

Tímasetning: 2018

Ábyrgð: Skóla- og frístundasvið

Kostnaður: innan ramma. Er í samræmi við tillögu SFS sem samþykkt var á fundi ráðsins þann 24.janúar 2018. Skoða frekar við samningagerð við útlendingastofnun.

Svar:

SFS hefur mótað verklagsreglur í samstarfi við TUAUV (teymi um alþjóðlega vernd) og VEL (skrifstofu velferðarsviðs) varðandi móttöku og skilafundi vegna barna á leik- og grunnskóla aldri sem eru umsækjendur um alþjóðlega vernd. Öll börn á grunnskólaaldri fara beint inn í sinn hverfisskóla eins fljótt og unnt er. Í undirbúningi hjá SFS er sérstök móttökudeild fyrir börn umsækjenda um alþjóðlega vernd sem mun taka til starfa haustið 2019. Öll börn á leikskólaaldri fara á biðlista hjá leikskólum í sínu hverfi eftir beiðni frá TUAUV og eru innrituð í leikskóla eins fljótt og unnt er. Ef fulltrúar TUAUV meta aðstæður barns þannig að þörf sé á forgangi er brugðist við því. Ráðgjöf, fræðslu og upplýsingagjöf til leik-, grunnskóla og frístundastarfs vegna móttöku og aðlögunar barna sem sækja um alþjóðlega vernd veita fulltrúar fjölmenningatryggingar SFS.

III.15. Efla skal fjölmenningatryggingarlegu kennsluhætti innan grunnskóla eins og kveðið er á um í stefnu skóla- og frístundasviðs um fjölmenningatryggingarlegt skóla- og frístundastarf. Auka skal vægi íslensku- og móðurmálskennslu fyrir tvítýngd börn í leik- og grunnskólum og stuðning við foreldra hvað varðar tvítýngi.

Tímasetning: 2018-2019

Ábyrgð: Skóla- og frístundasvið

Kostnaður: Innan ramma. Er hluti af stefnumótun SFS Heimurinn er hér.

Svar:

Fjölmenningatryggingarlegu SFS og Miðja máls og læsis hafa staðið að fjölmörgum fræðslufundum inni á starfsstöðvum SFS á árinu 2018 sem miða að því að efla fjölmenningatryggingarlegu kennsluhætti innan grunnskóla. Þar á meðal má nefna fræðslu fyrir starfsfólk grunnskóla um fjölmenningatryggingarlegt samfélag og virkt tvítýngi, millimenningatryggingarfræðslu um sex mismunandi samfélög o.fl. Ráðgjafar Miðju máls og læsis fengu 45 formlegar beiðnir vegna vinnu eða kennslu með börnum sem hafa íslensku sem annað mál á árinu 2018. Hverri beiðni fylgja oftast fleiri en þrjár heimsóknir og yfirleitt koma ráðgjafar inn í mál á ýmsa vegu. Auk þess berast fjöldi beiðna er varða stuðning vegna málþroska og læsis. Ráðgjöf og fræðsla varðandi málþroska og læsi felur alltaf í sér kennslu eða vinnu með börnum sem hafa íslensku sem annað mál.

SFS heldur áfram að styðja við [Móðurmál - samtök um tvítýngi](#), regnhlífarsamtök um móðurmálskennslu fyrir tvítýngd börn, með því að veita húsnaði fyrir kennslu á laugardögum. Sérfræðingar SFS eru einnig í starfshópi um að útbúa samræmda leiðarvísa fyrir móðurmálskennslu undir verkefnastjórn Móðurmáls – samtaka um tvítýngi sem er styrkt af Mennta- og menningarmálaráðuneytinu. Markmið verkefnisins er að auka vægi móðurmálskennslu hjá nemendum af erlendum uppruna í leik-, grunn- og framhaldsskólum og styrkja stöðir kennslunnar.

SFS býður upp á fræðslutilboð sem leikskólar geta meðal annars nýtt á starfsdögum eða starfsmannafundum leikskóla. Boðið er upp á eftirfarandi fræðslu í tengslum við fjölmennningarlega kennsluhætti, í formi fyrirlestrar eða námskeiðs: Heimurinn er hér – fjölmennningarlegt leikskólastarf, viðhorf og samskipti í fjölbreyttum barna- og foreldrahópi, Einn leikskóli, mörg tungumál - leiðir til að skrá og fylgjast með framförum tvítyngdra barna, börn á flóttu og jafnrétti í starfi með börnum. Úthlutað er fjármagni til leikskóla vegna barna af erlendum uppruna sem þeir geta nýtt til þess að styðja við nám tvítyngdra barna. Verkefnastjóri fjölmenningar á leikskólaskrifstofu SFS fær ýmsar beiðnir frá leikskólum vegna vinnu með börnum sem hafa íslensku sem annað mál, innkomu á deildarfundum, stuðning við starfsfólk o.fl. Þá var tengiliðum fjölmenningar í leikskólum boðið á fræðslufundi og vinnusmiðju fjórum sinnum árið 2018, millimenningarfræðslu um Mið-Austurlönd annars vegar og Pólland hins vegar, mál og læsi fjöltyngdra leikskólabarna og móttöku og aðlögun í leikskóla með áherslu á börn og fjölskyldur af erlendum uppruna. Í júní 2018 var haldin alþjóðleg ráðstefna *Early Language Learning: Multiple perspectives – Diverse voices* í samstarfi við SFS, Háskóla Íslands og stofnun Vigdísar Finnbogadóttur.

Virðingarfyllst

Helgi Grímsson

Sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

